

Utskottet för lärande

2020-05-11

Plats och tid	Fm: Verksamhetsbesök vid Svanesunds förskolor (digitalt) 2020-05-11 kl 09:00-12:00, s-rum Årholmen Em: Kommunhuset, s-rum Årholmen 2020-05-11kl 13:00-15:30
Beslutande	Veronica Almroth Robert Larsson Daniel Peterson Alexander Hutter Elsie-Marie Östling, tjänstgörande ersättare
Övriga deltagande	Katarina Levenby, sektorchef Marika Carlberg, sekreterare/administratör för förskola och skola Lars Jansson, utvecklingschef Sandra Åström, ekonom Sussie Källerfelt, rektor Ängås skola år 4-6 och modersmålsenheten, § 35
Utses att justera	Daniel Peterson
Justeringens plats och tid	Sektor Lärande, 2020-05-13, klockan 12:00
Sekreterare Paragraf 35-43 Marika Carlberg
Ordförande Veronica Almroth
Justerare Daniel Peterson

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Utskottet för lärande

Sammanträdesdatum 2020-05-11

Datum för anslags uppsättande 2020-05-14

Datum för anslags nedtagande

2020-06-05

.....
Marika Carlberg

§ 35

Dnr KS/2020:223

Information om verksamheten Modersmål**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Rektor ger information om verksamheten kring modersmål. Uppdraget som rektor för modersmålsenheten delas med ett uppdrag som rektor för Ängås 4-6 skola.

I dagsläget har den största gruppen elever arabiska som sitt modersmål, förutom dessa finns elever som har modersmålen dari, persiska, kurdiska, tigriska (7 elever från Eritrea). Elever i årskurs förskoleklass-årskurs 3 integreras oftast direkt i ordinarie klass. Undervisning i förberedelseklass erbjuds främst elever från och med årskurs 4, med ambitionen om max 2 år innan eleven placeras i ordinarie klass.

Nyanländ är en person under sina fyra första år i Sverige, medan en person som varit i Sverige fyra år eller mer benämns som flerspråkig.

Information ges kring skillnaden på undervisning i modersmålet kontra studiehandledning på modersmål:

Undervisning, modersmål

- Ett ämne jämställt med andra ämnen
- Erbjuds om 5 elever eller fler har ansökt (förutom vid minoritetsspråk som till exempel finska – då är inte kravet 5 elever)
- Ska vara ett aktivt språk i hemmet
- Ansöks av elevens vårdnadshavare

Studiehandledning, modersmål

- Ett samarbete mellan undervisande lärare och studiehandledare
- Kommunen är skyldig att tillhandahålla studiehandledning
- Ansöks av skolans pedagog

Modersmålsenhetens styrkor består bland annat av att det är en central modersmålsenhet, möjligheten till en flexibel organisation och att det finns erfaren och flexibel personal.

Modersmålsenhetens utmaningar består bland annat av betänkandet som innebär att undervisning bör ske minst en timme per vecka, elever med nya språk som modersmål, rekrytering av personal i vissa språk och erbjudande om fjärrundervisning (kräver personalresurs hos individen).

§ 36

Dnr KS/2020:510

Arbetsmiljö- och personalbokslut 2019 - Sektor Lärande**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Sektor Ledning- och verksamhetsstöd har i uppdrag att årligen upprätta en övergripande sammanfattning av föregående års arbetsmiljö i form av ett arbetsmiljö- och personalbokslut. Syftet är att säkerställa att en återkoppling av arbetsmiljön sker till Kommunstyrelsen, som är ytterst ansvarig för arbetsmiljön i Orust kommun,

Arbetsmiljö- och personalbokslutet för år 2019, antogs av Kommunstyrelsen den 25 mars 2020. Under våren har HR-enheten upprättat ett arbetsmiljö- och personalbokslut för respektive sektor.

Sektorchef ger information kring upprättat arbetsmiljö- och personalbokslut 2019 avseende Sektor Lärande, som bygger på följande parametrar:

- Arbetsmiljöarbetet 2019
- Arbetskada, tillbud, riskobservation 2019
- Jämställdhet
- Personalstatistik
- Sjukfrånvaro
- Kostnader för personal för respektive sektor
- Pågående projekt
- Arbetet med Employer branding

Sektor Lärandes arbetsmiljö- och personalbokslut för 2019 visar på att flera nya rutiner, som till exempel rutiner gällande rehabilitering, verkar vara väl förankrade då samtliga sjukskrivna som uppfyller lagkraven har en rehabplan och i stort sett har alla blivit hänvisade till företagshälsovården för ett hälsosamtal. Sektorn har ett antal medarbetare med mer än 10 sjukfrånvarotillfällen och där krävs ett fortsatt arbete. Sjukfrånvaron har under 2019 minskat med 1,4 procent från föregående år.

Den årliga medarbetarenkäten visar på ett snarligt resultat från föregående år med bara mindre förändringar. Resultatet visar på att det inom sektorn finns en mycket engagerad personal som ser fram emot att gå till arbetet och som känner stor gemenskap med sina kollegor. De svarande tycks i stor utsträckning anse att chefen ger förutsättningar för att man ska kunna ta ansvar i sitt arbete, får det stöd man behöver men också att man får förtroende som medarbetare.

Arbetsmiljöarbetet bedrivs i samverkan mellan chef och medarbetare, dock har 20 procent av de svarande cheferna angett att de inte upparbetat en handlingsplan utifrån resultatet tillsammans med sina medarbetare, vilket är en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Trots motivation, engagemang och gemenskap så menar en större andel svarande att det ställs krav som går emot varandra och att arbetsmängden inte är rimlig. En bra och hållbar arbetsmiljö är en av de viktigaste faktorerna för att säkra kompetensförsörjningen och att kunna bedriva en välfungerande skola, och därför har samverkan inlett med de fackliga kring hur man ska arbeta vidare med frågan under 2020.

Kommunen har ett nytt samverkansavtal sedan november 2019, där arbetsmiljöfrågorna får ett tydligare fokus i avtalet. I slutet av 2019 påbörjades en dialog med fackliga parter om den nya samverkansorganisation som avtalet ska vila på och en förhoppning om ännu bättre samverkan.

Andelen medarbetare som anger att de har varit utsatta för kränkande särbehandling, trakasserier eller sexuella trakasserier (totalt 23 stycken), är lägre än i kommunen generellt men det som är anmärkningsvärt är att mindre än 20 procent anger att de meddelat händelsen/händelserna till arbetsgivaren så att den haft möjlighet att agera. Detta trots att i stort sett alla medarbetare ska ha fått information om var man ska vända sig om man känner sig utsatt.

Antal registrerade arbetsskador, tillbud och riskobservationer under 2019 har ökat betydligt och det är nästan dubbelt så många ärenden registrerade mot föregående år. Det är positivt att systemet har fått genomslagskraft och att medarbetarna tar sig tid att registrera tillbud och riskobservationer, så att arbetsgivaren har möjlighet att agera och försöka undanröja uppmärksammade risker. Främst handlar de registrerade händelserna om hot- och våldsituationer, det är viktigt att se över att man har väl utarbetade rutiner och att alla har kompetens att hantera dessa situationer. 40 procent av cheferna anger att man inte utfört någon risk- och konsekvensbeskrivning vid förändringar/omorganisationer. Detta är ett arbete som skulle kunna utvecklas till att användas i ett vidare perspektiv, och kanske skulle kunna få effekt på antal inrapporterade tillbud och arbetsskador.

§ 37

Dnr KS/2020:515

Resultat av skolenkäten våren 2020**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Utvecklingschef ger information om resultatet av skolenkäten våren 2020, i form av ett indexvärde. Enkäten är besvarad av elever i årskurs 5 och 9 inom grundskolan samt årskurs 2 på gymnasienivå (i egen regi), pedagogisk personal inom grundskola och gymnasieskola samt vårdnadshavare för elever inom förskoleklass, grundskola och grundsärskola.

Svarsfrekvensen ser ut enligt följande:

Elever

Årskurs 5, grundskola	86 % (104 svar av totalt 121 enkäter)
Årskurs 9, grundskola	79 % (113 svar av totalt 143 enkäter)
Årskurs 2, gymnasieskola	80 % (4 svar av totalt 5 enkäter)

Pedagogisk personal

Grundskola	78 % (94 svar av totalt 121 enkäter)
Gymnasieskola	43 % (3 svar av totalt 7 enkäter)

Vårdnadshavare

Förskoleklass	36 % (47 svar av totalt 131 enkäter)
Grundskola	32 % (382 svar av totalt 1183 enkäter)
Grundsärskola	33 % /8 svar av totalt 24 enkäter)

En redovisning görs kring respektive parameter och enkätområde. Några av parametrarna är veta som krävs/tillit till elevens förmåga, stimulans, studiero, trygghet, elevhälsa och förhindra kränkningar. Enkäten har genomförts på nationell nivå och en jämförelse av kommunens resulterade indexvärde, görs med resultatet för riket.

Utskottet för lärande

2020-05-11

Exp: Kommunstyrelsen

§ 38

Dnr KS/2020:220

Dnr KS/2019:390

Budgetuppföljning 2020 - Sektor Lärande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

Godkänna redovisade åtgärder enligt tjänsteskrivelse daterad 2020-05-11.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen gav 2020-03-25, § 55, utskottet för lärande i uppdrag att vidta åtgärder för att nå budget i balans.

Inför år 2020 vidtog Sektor Lärande flera åtgärder för att få budget i balans, följande åtgärder har vidtagits:

- Minskad administration med 25 procent.
Detta är genomfört men full effekt av besparingen uppnås vid ingången av 2021, då minskningen har lett till att fyra medarbetare har avslutat sina tjänster i kommunen.
- Minskad vaktmästarorganisation med 50 procent.
Detta är genomfört och kommer ge helårseffekt.
- Sammanslagning av förskolor och fritidshem under fyra veckor sommaren 2020.
Detta kommer att genomföras men i dagsläget råder stor osäkerhet på grund av det rådande läget kring hur många barn som kommer behöva omsorg. Vi kommer troligen behöva ta extra höjd för fler personal i verksamheten, då läget är ytterst osäkert, bland annat kan personal inom vården ha behov av extra omsorg över sommaren.
- Minskad barnpeng till förskolorna.
Organisationen har anpassats till detta men under våren har det varit ovanligt hög andel barn med särskilda behov, vilket gjort att riktat stöd har belastat ekonomin mer än budgeterat. Det är flera barn som tillhör särskolans personkrets, vilket ställt höga krav på stöd under året. Utöver detta har det varit fler barn än vad tilldelningen avsett, vilket gör att antalet personal har legat något över budget under våren. Till hösten sjunker antalet barn och rektorerna minskar sin personalstyrka för att komma i balans med tilldelad budgetram. Rektorerna försöker minska antalet vikarier för att hålla nere kostnader, men det är i rådande situation svårt att säga hur detta kommer att kunna hanteras.
- Minskad elevpeng till skolorna.
Vid årsskiftet hade flera av skolenheterna inte budget i balans då man haft fler personal anställda under 2019 än budgeterat, detta utifrån många barn med särskilda behov.

Rektorerna har gjort neddragningar i sina verksamheter där det nu efter årsskiftet funnits möjlighet, men den stora neddragningen kommer genomföras från och med läsårsstarten i augusti. Det innebär tuffa besparingar med minskat antal personal och i vissa fall större elevgrupper. För några av enheterna är det även ett minskat elevunderlag till hösten, vilket gör att neddragningarna blir ännu större men i praktiken så måste samma antal grupper bestå, vilket gör det mycket kännbart. Målet är att gå in med budget i balans vid årsskiftet 2020/2021, dock kommer inte grundskolan att kunna hämta upp vårens totala underskott under hösten 2020. Under vårterminen hade rektorerna målsättningen att inte ta in vikarier men detta har man inte kunnat fullfölja under rådande situation.

- Minskad organisation inom gymnasiet och vuxenutbildningen. Detta har genomförts och verksamheten prognostiseras nå ± 0 vid årsskiftet.

En annan faktor som påverkar Sektor Lärandes budget är det kraftigt ökande antalet elever i särskolan. Under innevarande år växer särskolan med cirka 15 elever, vilket är en oerhört kraftig ökning som sektorn inte fullt ut klarar att hantera inom budgetram.

Helårsprognos per april 2020

Sektorchef och ekonom ger även information om prognostiserat ekonomiskt utfall per helår utifrån januari-april månad 2020. Helårsprognosen för Sektor Lärande per april månad visar på ett preliminärt underskott med 3,9 miljoner kronor, vilket är en förbättring från februari månad med knappt en miljon kronor. Sektorsövergripande och kulturskolan prognostiserar per april en budget i balans. De fyra grundskolorna prognostiserar tillsammans ett underskott med 3,2 miljoner kronor, de sju förskolorna prognostiserar tillsammans ett underskott med 800.000 kronor och gymnasieskolan/vuxenutbildningen har ett prognostiserat överskott med 100.000 kronor.

En redovisning görs kring personalkostnader i samband med Covid-19 för februari, mars och april månader utifrån lönekostnader, sjuklönekostnader och timlönekostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-05-11

Beslutet skickas till

Sektor Lärande

§ 39

Dnr KS/2019:1647

Budget 2021 med plan för 2022-2023**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Sektorchef ger information om Sektor Lärandes budgetförutsättningar för 2021 med plan för 2022-2023, utifrån upprättad redovisning av bland annat större verksamhetsförändringar.

Demografi

Kommunens centrala resursfördelningssystem tar hänsyn till hur de demografiska förändringarna är inom sektorn. Sektor Lärandes budgetram minskades med cirka 5 miljoner kronor inför 2020 utifrån demografi, vilket främst handlade om färre invånare i gymnasieåldern. Inför 2021 minskas sektorn budgetram med cirka 1 miljon kronor utifrån det centrala resursfördelningssystemet, främst avseende förskolan. Orsaken är att andelen barn inskrivna i förskolans verksamhet beräknas utifrån lägre andel i budget 2021 än i budget 2020. Gällande förskola och grundskola förväntas i dagsläget inga större demografiska skillnader de närmaste åren, däremot vänder antalet invånare i gymnasieåldern uppåt igen under 2022-2023.

Volym

För Sektor Lärande är volym till stor del sammankopplat med demografi genom att flertalet av verksamheterna finansierar sin verksamhet genom elevpeng/barnpeng, som är baserade på antalet elever i skolan/barn i förskolan. Denna sammankoppling behöver dock inte vara helt linjär. Antalet elever inom grundskolan ligger på ganska jämn nivå, men andelen elever ökar som blir inskrivna i särskola. Genom omfördelning inom lärandes ram 2020 utökades grundsärskolans budget med 1,3 miljoner kronor, vilket täcker den personalutökning som skedde mellan läsåren 2019-2020. Det ökade elevantalet läsåret 2020/2021 innebär en minusprognos med drygt en miljon kronor. Någon nedgång i elevantal inom särskolan är inte i sikte utifrån att många av eleverna är unga som skrivs in. Till hösten kommer särskolan att ha 31 inskrivna elever, vilket är en stor ökning från tidigare volymer.

Sektorn märker av en ökad efterfrågan på barnomsorg på obekvämt arbetstid (kvällar, helger och nätter). Verksamhetens nuvarande lokal begränsar antalet barn som kan tas emot. Det finns ett behov av andra lokaler för att tillgodose barnens behov och även för att kunna ta emot fler barn i verksamheten. Spridningen på barnen är i åldern 1-13 år och ställer andra krav på organisation och lokaler än vad vi ser inom den vanliga förskolan. Detta medför även i så fall ökade driftskostnader då ytterligare personal behöver rekryteras.

Sektorn har gjort en ansökan hos Skolverket avseende statsbidrag för yrkesvux 2021. För detta statsbidrag finns krav på kommunal medfinansiering. De senaste åren har kommunens medfinansiering varit 50 procent för statsbidraget, men år 2021 står kommunen för 30 procent av genomförda årsstudieplatser medan staten står för 70 procent genom statsbidrag. Det bedöms troligt att ansökningarna till yrkesutbildning kommer att öka rejält utifrån den situation som nu råder med ökad arbetslöshet. Om Orust kommun bekostar 3 årsstudieplatser bekostar staten 7 stycken, så med ganska små medel kan många fler få möjligheten att studera en yrkesutbildning. På så sätt minskar risken för att fler invånare hamnar i långtidsarbetslöshet, att fler invånare behöver uppbära försörjningsstöd och fler invånare kan istället få arbete.

Sammanfattning av äskanden

- **Särskolan: 2,5 miljoner kronor.**
För att finansiera den personalkostnadsökning som ökat elevantal inom särskolan innebär, är det ökade budgetbehovet 2,5 miljoner kronor år 2021. I den kostnadsökningen finns förutom utökning inför höstterminen 2020 utrymme för en mindre personalökning även höstterminen 2021. Utökningen handlar inte om en kvalitetsökning utan är enbart kopplad till elevökning. Då särskola endast finns i Henån, är ökat elevantal inom särskolan oftast förknippat med ökade taxikostnader.
- **Yrkesutbildning: 1 miljon kronor**
För att kunna erbjuda fler invånare på Orust en yrkesutbildning 2021, äskas 1 miljon kronor. Medlen skulle gå till att köpa yrkesutbildningar i annan kommun. Det handlar dels om att kunna erbjuda ett bredare utbud än vad Orust vuxenutbildning har i egen regi men också att kunna erbjuda utbildning till en bredare ålgrupp. Bedömningen är att behovet av omskolning kommer öka. Äskandet vser i nuläget endast år 2021. Denna utökning är inte att betrakta som lagkrav utan som samhällsstrategisk åtgärd.
- **Barnomsorg på obekvämt arbetstid: 750.000 kronor**
Om beslut tas att verksamheten ”omsorg på obekvämt arbetstid” ska utökas, är cirka 750.000 kronor rimligt att tro att personalkostnaderna ökar med, då beräknat på en utökning med 1,5 årsarbetare. En utökad verksamhet och en egen lokal för verksamheten skulle också innebära ytterligare merkostnad, som till exempel för städ.

Totalt uppgår Sektor Lärandes äskanden för 2021 till 3,5 miljoner kronor.

§ 40

Dnr KS/2019:1422

Återkoppling: Verksamhetsbesöket vid Svanesunds förskolor**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Sektorchef och utskottets ordförande ger återkoppling från verksamhetsbesöket vid Svanesunds förskolor. Med anledning av rådande situation, gjordes verksamhetsbesöket i digital form.

Det råder ett gott klimat vid Svanesunds förskolor. Rektorn för förskolorna ges en stor eloge från förskolornas pedagoger och upplevs vara en mycket intresserad, delaktig, lyhörd, närvarande och pedagogisk ledare. Arbetsmodellen utifrån Reggio Emilia upplevs vara en bra arbetsmodell. Personalen upplevs mycket professionell, pedagogisk och engagerad. Både rektor och pedagoger är stolta över sin verksamhet.

Kommande omorganisation inför hösten 2020 till ny organisation av förskolorna, kommer troligen innebära en process och kulturförändring.

Det råder en bra kommunikation mellan rektor för förskolorna och rektor för grundskolan, vilket underlättar och möjliggör en bra övergång för barnen från förskola till skola.

Förskolornas största utmaning är utvecklingsarbetet med mindre barngrupper inför hösten 2020. Pedagogerna upplever dock att man varit delaktig i arbetet. En annan utmaning är underhållet av förskolornas lokaler, både inomhus- och utomhusmiljön. Vid Ängås förskola gjordes en renovering av delar av förskolans lokaler, kvarstår gör resterande del av förskolan. En tidpunkt för när detta ska ske, har inte delgetts verksamheten.

§ 41

Dnr KS/2020:40

Sektorns information 2020 (Lärande)**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Sektorchef ger information om aktuella ärenden:

Upphandling av skolskjuts

Konsultföretaget som arbetar med ny upphandling av skolskjuts, får löpande den information de behöver i sitt arbete. Det finns en tidsplan för återkoppling till politiken.

Rekrytering av rektor för Svanesunds förskolor

Nuvarande rektor avslutar sitt uppdrag i början av juni månad, då hon fått nytt arbete i Stockholm. Rekrytering av ny rektor är genomförd, som börjar sin anställning i augusti. Under perioden juni-fram tills ny rektor finns på plats, finns en lösning med tillförordnad rektor.

Måltidskollen

IT-systemet Skola24 har en modul avseende frånvaroanmälan för kostenheten. Avtal har tecknats och syftet är att minska matsvinnet i grundskolan. Ordförande informerar om att kommunstyrelsens arbetsutskott, på sitt sammanträde den 13 maj, kommer behandla ärendet om läkarintyg för specialkost.

Bemanning i samband med Covid-19

Det är fortfarande något större frånvaro bland personalen på Ängås skola.

Skolavslutningar

Det kommer inte att anordnas skolavslutningar på kvällstid eller deltagande av vårdnadshavare. För eleverna i årskurs förskoleklass-årskurs 8 kommer någon form av skolavslutning att anordnas klassvis och med anordnad skolskjuts till skolan. För eleverna i årskurs 9 kommer någon form av firande att anordnas.

Det finns en oro i samhällets funktioner kring ungdomars val av firande. I år är avslutningen förlagd till tisdagen den 9 juni, vilket inte upplevs vara en optimal dag. Arbete pågår kring beredskap.

Utskottet för lärande

2020-05-11

§ 42

Dnr KS/2020:41

Politikens information 2020 (Lärande)

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Ordförande ger information om aktuella ärenden:

- Presidieträffar/Dialogmöten kommer genomföras från och med hösten 2020 mellan sektorerna Lärande och Omsorg. Deltar gör ordförande för de båda utskotten och sektorchefer. Syftet med dialogmötena är att öka samverkan sektorerna emellan. Politiken arbetar med översyn av lokalbehov (bland annat Sesterviksvägens förskola och Ellös förskola).
- Fyrbodals har fortfarande inga anordnade möten för ordföranden i respektive kommuns nämnd/utskott för Lärande.

Utskottet för lärande

2020-05-11

Exp: Kommunstyrelsen

§ 43

Dnr LVS/2020:2

Information: Rapportering av anmälan till huvudman enligt 6 kap § 10 Skollagen (2020)

Utskottets för lärandes beslut

1. Tacka för informationen och lägga den till ärendet.
2. Överlämna informationen till Kommunstyrelsen för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Enligt skrivning i nya Skollagen, ska rektor informera huvudmannen om kränkande behandling av elever. Utifrån detta har rutin och blankett tagits fram av Sektor Lärande. Informationen ska inte göras på individuell nivå utan i form av mängd-redovisning och utifrån professionell bedömning av anmälningarna som lämnas in.

Sektorchef ger information och redovisning av inkomna rapporter och utredningar (2020) gällande diskriminering/kränkande behandling. Totalt har det inkommit 32 rapporter: 20 rapporter avser Henåns skola (varav 4 rapporter avser oktober-december 2019) , 11 rapporter avser Ängås skola och 1 rapport avser Ellös skola.
